

LUẬT SƯ NGUYỄN BẮC TRUYỀN: THÀNH VIÊN
ĐẢNG DÂN CHỦ NHÂN DÂN BỊ ÁN TÙ 4 NĂM

CHÂN DUNG MỘT NGƯỜI TRẺ DẤN THÂN

* MINH HỮU
(Đặc biệt của Ngày Nay)

LTS - Theo tin của BBC loan đi ngày 10 tháng 5, tòa án Nhân Dân thành phố Hồ Chí Minh đã xử tù ba nhà hoạt động ủng hộ dân chủ với tội tuyên truyền chống Nhà nước.

Bác sĩ Lê Nguyễn Sang chịu án tù năm năm trong khi luật sư Nguyễn Bắc Truyền và nhà báo Huỳnh Nguyễn Đạo chịu án tù là bốn và ba năm.

Những người này bị tòa kết tội vi phạm điều 88 của Bộ Luật Hình Sự, qui định về án tù đối với “Tội tuyên truyền chống Nhà nước Cộng Hòa Xã Hội Chủ Nghĩa Việt Nam.”

Theo chỗ Ngày Nay được biết, những người trên là thành viên của đảng Dân Chủ Nhân Dân. Dưới đây là bài viết về một trong ba nhân vật vừa bị kết án trên: Ls Nguyễn Bắc Truyền.

Tất cả chúng tôi, những người bạn quen biết Truyền nhiều năm, đều hết sức bàng hoàng hay tin anh bị bắt; sừng sốt hơn khi nghe Truyền bị tù vì những hoạt động chính trị. Biết Truyền bấy, tám năm nay, đàm thoại hầu như mỗi tuần qua mạng Internet, chúng tôi nể nang Truyền ở những thành đạt xã hội mà anh gầy dựng từ hai tay trắng và quý mến Truyền ở tấm lòng rộng lớn với những người khốn khó hơn mình, nhất là với trẻ thơ. Nhưng không ai trong chúng tôi tưởng tượng nổi, sau nhiều tháng bắt thăm, cứ ngỡ bạn bận rộn kinh doanh, lại nhận tin dữ về Truyền từ hệ thống truyền thông của chính quyền Hà nội:

“Theo lịch xét xử của TAND TP HCM, ngày 10-5 sẽ xét xử Lê Nguyễn Sang, Huỳnh Nguyễn Đạo và Nguyễn Bắc Truyền về tội “tuyên truyền chống Nhà nước CHXHCN Việt Nam... Ngày 15-5, tòa sẽ xét xử Trần Quốc Hiến về tội “tuyên truyền chống Nhà nước CHXHCN Việt Nam” và “phá rối an ninh”...

... Nguyễn Bắc Truyền, SN 1968, trú tại quận 1 ở TP HCM Truyền là giám đốc Công ty TNHH Việt Thịnh Phú. Truyền đã nhận lời tham gia một tổ chức phản động và được Thành giao nhiệm vụ xây dựng mạng lưới của chúng tại TP HCM. ...” (Trích Người Lao Động)

Ngỡ rằng lầm lẫn tên trùng tên, chúng tôi đã tìm vào Web site của Đảng Dân Chủ Nhân Dân, nhưng hình của Truyền cùng những đồng chí bị bắt ngay trên trang chủ xác nhận anh bị giam tại nhà tù “nổi tiếng” số 4 Phan Đăng Lưu. Không những thế, chúng tôi biết thêm Truyền là thành viên Trung ương của Đảng Dân Chủ Nhân Dân, chủ trương vận động dân chủ ôn hòa cho Việt Nam.

Lòng từ thiện

Quen biết Truyền nhiều năm, qua những trao đổi quanh đề tài văn hóa thể thao cho đến chuyện phiếm đời sống cá nhân, hầu như chưa bao giờ Truyền đề cập đến quan điểm chính trị của mình. Nhưng không phải thế mà chúng tôi không cảm

nhận được những bản khoản trả trở của anh, một người bạn cùng trang lứa, trẻ, trưởng thành sau chiến tranh, trong một quốc gia công sản, về đất nước và thời cuộc. Anh đã tâm sự trong dịp Xuân Bính Tuất:

“Tôi giao thừa tôi không chat được với anh em vì đi chùa về trễ và phải xách xe chạy vòng vòng thành phố, thấy ai mà giờ này còn muu sinh vật và thì đích thực là người nghèo rồi. Một món quà nhỏ, một bao lì xì nho nhỏ để làm ấm lên những cuộc đời khó khăn trước năm mới Tết đến. Vòng quanh một vòng, một người đi nhặt ve chai, một cụ bà nằm trên vỉa hè, một bác xích lô còn ngồi chờ khách, một em bé bán vé số..., tất cả cộng lại làm nổi đau như lớn lên. Làm xong mà lòng nặng trĩu, ngồi thừ ra cúi gằm mặt suy nghĩ mông lung. Ngoài đường thì mọi người đang hỏi hà nhanh chân về với gia đình...”

Có lẽ, Truyền sinh ra để truyền bá nhân ái, bởi không phải chỉ một vài lần mà rất thường xuyên, đều đặn, Truyền đã tự nhận trách nhiệm giúp đỡ những người khốn khó hơn mình. Cái tâm của Truyền lang thang đêm giao thừa đem chút mùa xuân đến cho những người không có Tết sáng như trăng rằm vàng vạc.

Truyền là một doanh nhân, thuộc thế hệ 30-40 tuổi, được ca ngợi là rất “năng động” và thành công tại Việt Nam từ sau thập niên 1990. Công ty Việt Thịnh Phú (VieTex) do Truyền gây dựng đi từ không đến có, cho đến cuối năm 2006, thời điểm Truyền bị bắt, công

ty có hơn 40 nhân viên. Với chúng tôi, VieTex là địa chỉ quen thuộc vì qua đó, chúng tôi nhiều lần hợp tác thực hiện những chuyến cứu trợ nạn nhân thiên tai.

Với Truyền, kinh doanh khởi đầu từ mục đích mưu sinh, nhưng anh đã đi xa hơn, biến nó thành phương tiện giúp đỡ tha nhân. Ngoài việc cứu trợ đồng bào bị bão lụt, thăm viếng cô nhi viện, Truyền tự đề cho mình chương trình hoạt động từ thiện đều đặn hàng năm. Mỗi Tết Trung Thu, Truyền lại quyên góp, mua sắm hàng trăm phần sách vở giấy bút và quà cáp, lặn lội đường xa, tận tay trao tặng trẻ em nghèo ở những vùng nông thôn heo hút.

Vận động dân chủ

Nhưng từ hoạt động từ thiện đến vận động dân chủ cho Việt Nam, có lẽ quá trình lột xác không dễ dàng với Truyền. Có thể trong những chuyến đi cứu trợ, tận mắt chúng kiến bao nghịch lý và bất công đã là những sợi tơ nhả từ tấm lòng quận thắt kết thành kén nuôi thôi thúc sự dẫn thân của anh. Nhưng cũng có thể những kinh nghiệm vất vả kinh doanh trong guồng máy nhũng nhủn của chính quyền Việt Nam hiện nay, mà chính Truyền là nạn nhân, đã hun đúc ý tưởng cần phải thay đổi và vận động cho sự đổi thay. Có lần, Truyền đã nhận xét về cái gọi là “Ngày Doanh Nhân” đang được nhà nước CSVN tung bưng tở chức khắp nơi:

“Nói theo nghĩa nào đó tôi cũng là một doanh nhân: có doanh nghiệp riêng. Nhưng tôi nghĩ rằng không cần thiết phải có ngày này, không cần ai phải tung hô mình. Là chủ doanh nghiệp thì phải làm chết cha chết mẹ, nhiều lúc khóc thầm trong bụng mà có ai hay. Nhiều lúc trong túi không còn đồng nào mà cũng phải ra về... Nhưng lỡ dại rồi, trải qua cũng hơn bảy năm rồi, bây giờ xung quanh mình ngoài gia đình còn có nhân viên nữa. Trách nhiệm rất nặng. Doanh nhân và doanh nghiệp cần một cơ chế thông thoáng bảo vệ cho mình hơn là những hình thức ketch cớm đó.”

“Cơ chế thông thoáng” bảo vệ doanh nghiệp tư nhân là điều mà chính quyền bảo hộ những tập đoàn quốc doanh tham những ngại ngần thực hiện. Trong phạm vi cá nhân đơn độc, Truyền đã cố gắng đi tìm sự “thông thoáng” cần thiết đó. Mãi mai là, những nỗ lực cải cách, hướng tới điều thiện, điều đẹp hơn của Truyền trong tư cách một doanh nhân, một công dân, vô hình trung đã đẩy anh đi trước cái thế chế nhiều trói buộc đó rất xa. Không lâu trước khi bị bắt, báo Thanh Niên đã có bài viết dài về Truyền và những cải cách của anh ở VieTex khi áp dụng chính sách phúc lợi “vợ sinh, chồng được nghỉ” cho nhân viên của mình:

“Mặc dù dự thảo Luật Bình đẳng giới vẫn còn trong giai đoạn xây dựng, đang được các cơ quan chức năng lấy ý kiến đóng góp để trình Quốc hội xem xét, thì tại TP.HCM, một công ty TNHH, chưa hề biết dự thảo này, vẫn đã áp dụng quy định “vợ sinh, chồng được nghỉ” từ hơn một năm qua. Đây có lẽ là công ty đầu tiên trong cả nước áp dụng quy định này.

Sáng thứ bảy hằng tuần, những nhân viên của Công ty TNHH Việt Thịnh Phú (VieTex) vẫn đi làm bình thường, cho thấy cường độ làm việc ở đây khá cao. Thế nhưng, ít ai biết rằng, VieTex chính là doanh nghiệp tiên phong trong việc cho nhân viên nam được nghỉ thêm mỗi tháng một ngày trong thời gian vợ mang thai và sau khi sinh 12 tháng, không tính vào thời gian nghỉ phép năm theo luật định. “Khi nghe tôi áp dụng quy định này tại công ty, vài người bạn kinh doanh đã cười tưởng tôi nói... tếu” - Ông Nguyễn Bắc Truyền, Giám đốc VieTex, nhớ lại và cười.

Theo quy định được niêm yết tại công ty từ cuối năm 2004, bắt đầu từ ngày 6/12/2004, nhân viên nam có vợ mang thai được nghỉ một ngày/tháng trong suốt thời gian vợ mang thai đến sau khi sinh 12 tháng. Để được nghỉ, nhân viên phải nộp giấy chứng nhận hôn thú, giấy khám thai đầu tiên, giấy khai sinh em bé, sau đó tự sắp xếp thời gian nghỉ trong tháng, chỉ cần

thông báo trước cho công ty một ngày để sắp xếp, bàn giao công việc.

Không chỉ “ưu đãi” nam giới, với các nhân viên nữ mới sinh con mà có chỉ định của bác sĩ yêu cầu người mẹ phải thường xuyên chăm sóc con nhỏ thì ngoài bốn tháng nghỉ theo Luật Lao động, VieTex cũng cho người mẹ nghỉ một buổi/ngày cho đến khi đứa bé hoàn toàn khỏe mạnh, không còn cần sự chăm sóc thường xuyên của mẹ nữa. Trong suốt thời gian này, mức lương của nhân viên đó vẫn giữ nguyên, không giảm.”

(Trích báo Thanh Niên)

Trong guồng máy cai trị mà số phận người công nhân làm thuê rẻ rúng ở mức một đô la/ngày, nhẹ bị nhục mạ, nặng bị đánh đập, uất ức đỉnh công bị xem là phạm pháp, câu chuyện về VieTex và tư tưởng tiến bộ của Truyền cứ ngỡ như cổ tích của thế kỷ 21. Nếu nói theo quan điểm cộng sản, Truyền đã hiện thực hóa “đại đồng” từ rất lâu, nhưng không phải bằng chuyên chính, bằng bạo quyền, mà bằng nhân bản, vị tha, và không cần lớp da cừu “vì nhân dân lao động” nào cả.

Bất hạnh thay, con người “đại đồng” xương thịt của Truyền lại đang bị những kẻ đội lư hương mê sáng đồng cốt hồn ma Chủ Nghĩa Xã Hội bắt bỏ tù!

Theo những thông tin mới nhất, gia đình Truyền hiện đang bị khủng bố tinh thần nặng nề, VieTex buộc phải đóng cửa, vợ Truyền không thể tiếp tế cho chồng trong tù. Lẽ ra, Truyền có tất cả để an phận và hưởng thụ: cứ nhân luật, công ty, gia đình, và vợ con, nhưng anh đã lựa chọn con đường gai góc nhất. Với nhiều người giờ đây anh là nhà bất đồng chính kiến bị tù đầy, nhưng với bạn bè cảm thông anh, Truyền mượn ngọn gió dân chủ để truyền bá những ý tưởng nhân ái, như anh đã làm từ rất lâu.

Minh Hữu

Ngày 7 tháng 5 năm 2007